

POSTANOWIENIE

15 czerwca 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Maciej Kowalski

na posiedzeniu niejawnym 15 czerwca 2023 r. w Warszawie,
w sprawie z powództwa R. R.
przeciwko P. spółce akcyjnej w W.
i Szpitalowi w P.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej R. R.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie
z 7 lutego 2022 r., I ACa 1212/19,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. nie obciąża powódki kosztami postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W judykaturze i doktrynie wskazuje się, że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni,

a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej (zob. np. postanowienia SN: z 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147; z 22 marca 2007 r., III CZ 16/07; z 25 maja 2022 r., II USK 582/21).

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. „przedsądu,” ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie wystąpienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Mając powyższe na względzie podkreślić należy, że cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez prawidłowe powołanie i wyczerpujące uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które - zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. - będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania.

Zgodnie z art. 398¹³ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw, przy czym w granicach zaskarżenia bierze jednak pod rozwagę nieważność postępowania.

W skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 7 lutego 2022 r. powódka oparła wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania na przesłance określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Skarżąca podnosząc, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona wskazała, że doszło do naruszenia prawa materialnego przez jego niewłaściwe zastosowanie w postaci błędu subsumpcji (odwołując się w tej kwestii do punktu III skargi) w ten sposób, że już *prima facie* całkowicie jasne jest, że powódka została niewłaściwie zoperowana przez pozwany szpital skoro jej prawa stopa była

najpierw ześrubowana na sztywno i krzywa, następnie zwiotczała i wykoślawiła się, natomiast naprawienie tego błędu nastąpiło w drodze innego zabiegu operacyjnego przeprowadzonego przez innego lekarza w innej placówce medycznej.

Powódka podniosła także, że wadliwie Sąd drugiej instancji uznał, że „błąd medyczny” nie miał miejsca, a bezsporny skutek jest „objęty ryzykiem operacyjnym,” skoro inny lekarz zoperował stopę w ten sposób, iż nie była już wiotka i koślawą i nadawała się do ćwiczeń na parapodium, który to efekt powinien od razu uzyskać pozwany szpital.

Niezależnie od powyższego, powódka podniosła, że szczególnie doniosłe dla dobra wymiaru sprawiedliwości i praktyki orzekania o błędach medycznych będzie przyjęcie przez Sąd Najwyższy jej skargi kasacyjnej do rozpoznania w kontekście ustalenia czy bezprawność oraz wina jako przesłanki zastosowania art. 415 k.c. obejmują także identyfikację oczekiwania pacjenta odnośnie do zakładanych efektów zabiegu oraz wskazań do kolejnego zabiegu, aby osiągnąć zamierzony cel. Nadto, jej zdaniem, uzasadnione jest zajęcie przez Sąd Najwyższy stanowiska w przedmiocie czy wszystkie postacie winy (od *culpa levis in abstracto* po *dolus directus*) można odnosić do powyższej identyfikacji.

W przywołanym w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pkt III skargi skarżąca zarzuciła naruszenie prawa materialnego przez jego niewłaściwe zastosowanie (błąd subsumpcji), tj.: art. 415 k.c. w zw. z art. 444 k.c. i 445 k.c. w zw. z art. 361 k.c.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wielokrotnie wskazywano, że aby skarga kasacyjna mogła zostać uznana za oczywiście uzasadnioną, nie wystarczy tylko wskazać kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa, lecz należy także wykazać, że doszło do takiego właśnie naruszenia – oczywistego i widocznego *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej oraz wynikającej już z treści skargi (zob. np. postanowienia SN: z 4 lipca 2019 r., V CSK 80/19; z 29 marca 2019 r., V CSK 321/18; z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18).

Przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. obejmuje przy tym jedynie uchybienia przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji w skardze kasacyjnej, o charakterze elementarnym, które polegają

w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym.

Skarżąca nie przedstawiła przekonujących od razu, widocznych *prima facie*, twierdzeń wykazujących racje podważające rozstrzygnięcie poddane krytyce i zaskarżeniu na czym właśnie polega „oczywista” zasadność środka zaskarżenia w rozumieniu przyjętym w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. (zob. postanowienie SN z 17 grudnia 2019 r., IV CSK 307/19). Mimo, że zarzuciła naruszenie prawa materialnego, tj.: art. 415 k.c. w zw. z art. 444 k.c. i 445 k.c. w zw. z art. 361 k.c., to mając na względzie argumenty zawarte we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania należy stwierdzić, że zmierza ona w istocie do zakwestionowania dokonanej przez Sąd Apelacyjny oceny dowodów oraz poczynionych na tej podstawie ustaleń faktycznych.

Zawarty w art. 398³ § 3 k.p.c. zakaz oparcia skargi kasacyjnej na zarzutach dotyczących ustalenia faktów lub oceny dowodów oraz związanie Sądu Najwyższego ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) oznacza natomiast niedopuszczalność powoływania się przez skarżącą na wadliwość wyroku sądu drugiej instancji, polegającą na ustaleniu faktów lub niewłaściwie przeprowadzonej ocenie dowodów, również we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (zob. postanowienie SN z 15 października 2020 r., IV CSK 136/20).

Postępowanie dowodowe przeprowadzone przez Sąd pierwszej i drugiej instancji doprowadziło Sąd Apelacyjny do przyjęcia, że działania lekarzy z pozwanego szpitala zarówno przed, w trakcie i po operacji powódki w 2008 r. były prawidłowe i zgodne z wiedzą medyczną oraz że nie doszło do błędu medycznego.

Chociaż powódka nie powołała się wyraźnie na przesłankę wymienioną w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., to uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania może wskazywać, że zdaniem skarżącej w sprawie występuje także istotne zagadnienie prawne.

Przyczyna uzasadniająca przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w postaci wystąpienia istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) wymaga sformułowania problemu prawnego i uzasadnienia, że ma on znaczenie dla rozwoju prawa lub precedensowy charakter. Problem ten powinien odnosić się do konkretnych, powołanych we wniosku przepisów prawa, zostać ujęty w sposób abstrakcyjny, tak, aby jego rozstrzygnięcie mogło uzyskać ogólnejsze znaczenie, a zarazem wiązać się z rozpoznawaną sprawą. Konieczne jest przy tym wskazanie argumentów, które prowadzą do jego rozbieżnych ocen i możliwych kierunków interpretacyjnych (zob. np. postanowienia SN: z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, Nr 1, poz. 11; z 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, Nr 12, poz. 151; z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; z 10 kwietnia 2014 r., IV CSK 623/13; z 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14; z 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14).

Ponadto zagadnienie prawne musi mieć charakter ściśle jurydyczny dający się przedstawić w sposób syntetyczny i oderwany od kontrowersji dotyczących ustaleń faktycznych lub oceny dowodów (zob. postanowienie SN z 22 grudnia 2008 r., III CSK 285/08).

Szczegółowa analiza przedstawionego przez skarżącą problemu nie pozwala na przyjęcie, że podnoszona kwestia stanowi istotne zagadnienia prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Skarga powódki nie zawiera bowiem argumentacji jurydycznej wskazującej na występowanie odmiennych ocen przedstawionego problemu oraz na to, że przepisy dotyczące tej kwestii nie doczekały się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych.

W sprawie nie zachodzi także nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę - w granicach zaskarżenia - z urzędu (art. 398¹³ § 1 k.p.c.).

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 102 w zw. z art. 108 § 1 k.p.c.

(A.Z.)

[t.n]